

UCHWAŁA NR XXII/153/26
RADY POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO
z dnia 29 kwietnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Żyrardowie oraz z efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
w powiecie żyrardowskim za 2025 rok**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 z późn. zm.), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie oraz z efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie żyrardowskim za 2025 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Powiatu Żyrardowskiego

Beata Rusinowska

UZASADNIENIE

**do Uchwały Nr XXII/153/26
Rady Powiatu Żyrardowskiego
z dnia 29 kwietnia 2026 roku**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie oraz z efektów pracy Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie żyrardowskim za 2025 rok

Art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) oraz art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) nakładają na dyrektora powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności centrum oraz przedstawienia wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. Z kolei art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W sprawozdaniu została przedstawiona problematyka zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie oraz Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żyrardowskiego. W wykazie i zestawieniu potrzeb przedstawiono aktualną sytuację w przedmiotowym zakresie na terenie powiatu żyrardowskiego. Niniejsza Uchwała stanowi wykonanie wskazanych wyżej ustawowych obowiązków powiatu.

Mając na uwadze powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Rady

Powiatu Żyrardowskiego

Beata Rusinowska

Załącznik

do Uchwały nr XXII/153/26

Rady Powiatu Żyrardowskiego

z dnia 29.04.2026r.

Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie
oraz
Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
za 2025 r.

Wstęp	3
Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	6
Realizacja programu „Aktywny Samorząd”	17
Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej	18
Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22
Pomoc repatriantom	23
Pomoc cudzoziemcom	23
Karta Polaka	24
Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej	24
Działalność Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego	25
Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześpiństwem	31
Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu żyrardowskiego – sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	32
Dzieci pochodzące z terenu powiatu żyrardowskiego umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów	42
Finansowanie pobytu dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej	42
Spis tabel	45
Spis wykresów	46

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, zwane dalej PCPR w Żyrardowie, jest jednostką organizacyjną Powiatu Żyrardowskiego, funkcjonującą na podstawie Uchwały Rady Powiatu Żyrardowskiego nr III/26/99 z dnia 22 stycznia 1999 r. Realizuje zadania Powiatu Żyrardowskiego, określone w następujących aktach normatywnych:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do tej ustawy,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz akty wykonawcze do tej ustawy,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz akty wykonawcze do tej ustawy,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka,
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Ponadto PCPR w Żyrardowie wykonuje zadania zapisane w:

- Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej,
- Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową,
- Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Niniejsze sprawozdanie zawiera:

- roczne sprawozdanie z działalności PCPR w Żyrardowie, o którym mowa w art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 76 ust. 4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W skład PCPR w Żyrardowie wchodzi następujące komórki organizacyjne:

1. dział pieczy zastępczej (DPZ):
  - a) zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej (DPZ-I);

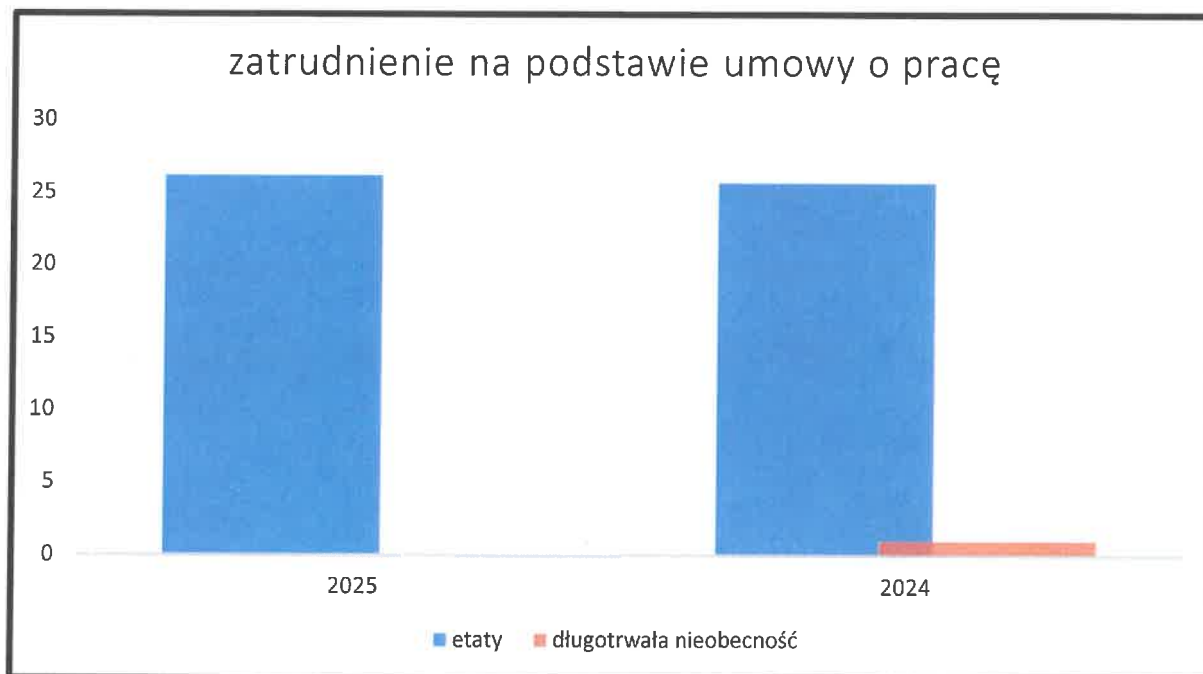
- b) zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej i wsparcia usamodzielnianych wychowanków (DPZ-II);
- 2. zespół ds. świadczeń (ZŚ);
- 3. punkt specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (PSPR);
- 4. zespół ds. pomocy społecznej i działań na rzecz osób z niepełnosprawnością (ZPSN);
- 5. zespół ds. finansowo-kadrowych (ZK);
- 6. zespół ds. organizacyjnych (ZO);
- 7. radca prawny (RP).

Na dzień 31 grudnia 2025 roku stan zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie wynosił 31 osób, w przeliczeniu na etaty wynosi 26,13 etatów.

Etaty są podzielone na:

- pracowników biurowych którzy zajmowali 18,88 etatów, na których zatrudnione były 23 osoby.
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – którzy zajmowali 7,25 etatów, na których zatrudnionych było 8 osób.

W porównaniu do 2024 roku stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia jest mniejszy o 0,50 etatu.

Wykres 1 Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w 2024r. oraz 2025 r.

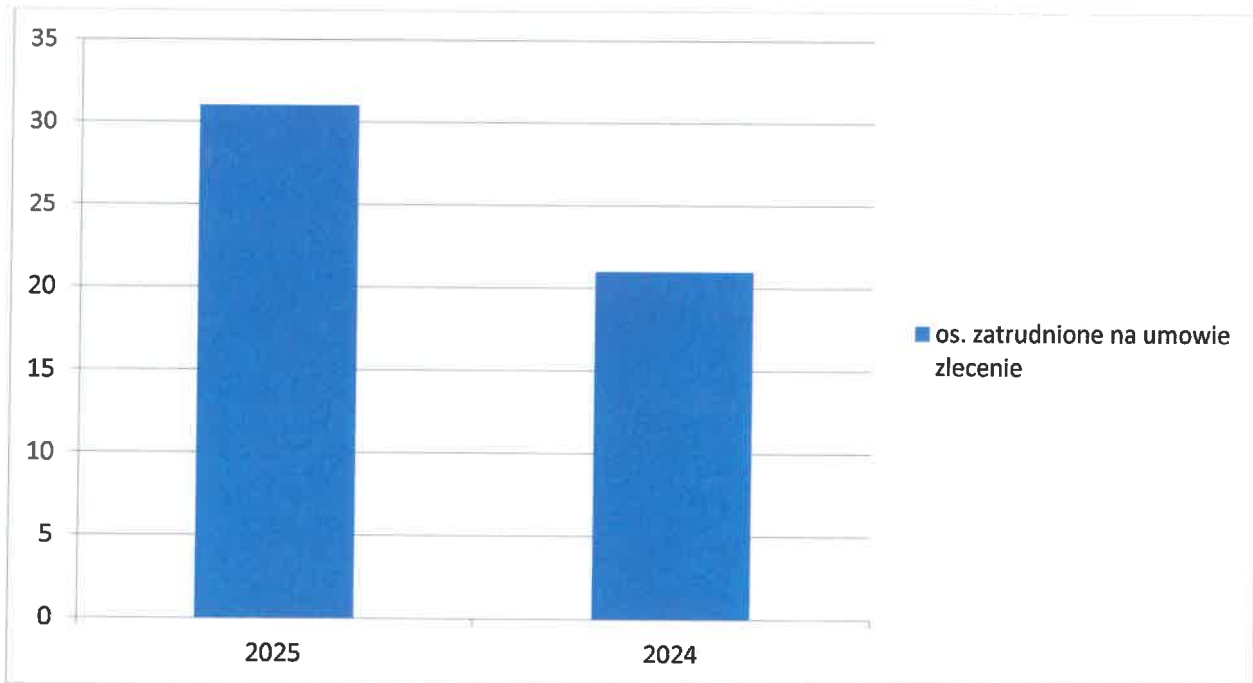
Wykres przedstawia zatrudnienie na umowę o pracę w 2024 r. oraz 2025 r.

Z tytułu umów cywilnoprawnych w 2025 r. były zatrudnione 31 osób, w tym:

- 7 prowadzących rodzinny dom dziecka,

- 9 osób do pomocy w rodzinnych domach dziecka,
- 2 osoby do pełnienia funkcji rodziny pomocowej na czas nieobecności prowadzącego rodzinny dom dziecka,
- 1 osoba do pełnienia funkcji inspektora nadzoru budowlanego w celu realizacji zadania, finansowanego ze środków PFRON, dotyczącego likwidacji barier architektonicznych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- 2 osoby do poprowadzenia programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową zgodnie z Programem DULUTH,
- 1 osoba do przeprowadzenia cyklu zajęć dla grupy dzieci z pieczy zastępczej z Treningu Umiejętności Społecznych,
- 1 osoba do pomocy cudzoziemcom w sprawach dotyczących zadań realizowanych przez PCPR,
- 6 osób do przeprowadzenia warsztatów kreatywnych podczas wydarzenia z okazji Mikołajek dla dzieci z Pieczy Zastępczej,
- 1 osoba do pomocy w obsłudze księgowej,
- 1 osoba do prowadzenia ewidencji wezwań/upomnień z tytułu nieuiszczenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz nienależnie pobranych świadczeń.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy na podstawie umów cywilnoprawnych było zatrudnionych 21 osoby, w 2025 r. poziom zatrudnienia był wyższy o 10 osób.

Wykres 2 Przedstawia zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych w 2025 r.

Na praktyki studenckie PCPR w Żyrardowie przyjął w 2025 r. dwie osoby. Odnotowano wzrost w porównaniu do ubiegłego roku.

W roku sprawozdawczym pracownicy PCPR w Żyrardowie podnosili swoje kwalifikacje w niżej wymienionych szkoleniach, kursach oraz poprzez udział w konferencjach:

- szkolenie : „Jak pracować z nastolatkiem przebywającym w rodzinie zastępczej?”;
- szkolenie: „Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu zachowaniom samobójczym”;
- konferencja: „Spektrum autyzmu w codzienności szkolnej i domowej”;
- szkolenie: „Praca z dzieckiem pokrzywdzonym, w tym molestowanym seksualnie”;
- szkolenie: „E-doręczenia w jednostkach pomocy społecznej”;
- webinar: „Zaburzenia potraumatyczne dzieci”;
- szkolenie: „Komunikacja z trudnym podopiecznym PCPR”;
- szkolenie: „Należności budżetowe 2025 w JSFP – najczęściej popełniane błędy i nieprawidłowości”;
- szkolenie: „Praca z ofiarą i sprawcą przemocy”;
- szkolenie: „Trening zastępowania Agresji dla pracowników pomocy społecznej”;
- szkolenie: „Kryzys suicydalny (myśli samobójcze) - rozpoznanie i interwencja”;
- szkolenie: „Jak wspierać dziecko z RAD i jak wspierać opiekuna”;
- konferencja: „Profilaktyka FASD, przeciwdziałanie przemocy i inne aktualne wyzwania w obszarze profilaktyki uzależnień”;
- konferencja: „Widzieć. Słyszeć. Działać”;
- konferencja: „III Ogólnopolska Konferencja Psychologii Klinicznej Dzieci i Młodzieży. Dziecko poza rodziną biologiczną”;
- szkolenie: „Etapy procedury niebieskiej karty – Niebieska Karta”;
- kurs: „Bank Dobrych Praktyk pracownika socjalnego”;
- kurs: „Płace dla zaawansowanych”;
- spotkanie: Spotkanie sieciujące dla kadr mazowieckich Powiatowych centrów pomocy rodzinie;
- szkolenie: „Należności budżetowe 2025 w JSFP - najczęściej popełniane błędy i nieprawidłowości”;
- szkolenie: „Jak pracować z osobą stosującą przemoc domową”;
- szkolenie: „Mediacja w postępowaniu administracyjnym po nowelizacji k.p.a. Nowe obowiązki organu – wzory zawiadomień i adnotacji”;
- szkolenie: „Zmiany 2026 – Prawo Pracy”.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie realizuje zadania dotyczące rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Pomocą objęci są mieszkańcy powiatu żyrardowskiego,

a także organizacje pozarządowe działające w naszym powiecie na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością. Działania te obejmują dofinansowania do:

1. sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
2. uczestnictwa osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna w turnusie rehabilitacyjnym,
3. likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
4. dla osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na podstawie odrębnych przepisów,
5. działania Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Oprócz realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, osobom z niepełnosprawnością udzielane są informacje dotyczących uprawnień, które im przysługują.

Zadania realizowane są w ramach otrzymanych na ten cel środków przyznanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON). Przyznane na dany rok budżetowy środki, z uwzględnieniem opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, podlegają podziałowi przez Radę Powiatu Żyrardowskiego.

W 2025 r. zostały podjęte dwie uchwały Rady Powiatu oraz dwie uchwały Zarządu Powiatu Żyrardowskiego w tym zakresie.

Poniżej tabela przedstawia wysokość środków PFRON przekazanych w ostatnich latach według algorytmu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

	2024 r.	2025 r.
Kwota przyznanych środków PFRON na zadania	2 985 232,00 zł	3 239 060,00 zł
Kwota na obsługę zadań przekazana przez PFRON	74 631,00 zł	80 977,00 zł
Kwota łącznie przyznanych środków PFRON	3 059 863,00 zł	3 320 037,00 zł

Tabela 1 Przedstawia wysokość środków PFRON, zgodnie z algorytmem w poszczególnych latach, przyznanych na dany rok na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością oraz obsługę tych zadań.

W rozliczeniu zwrócono łącznie 12 052,48 zł, w tym:

- 295,00 zł z środków otrzymanych zaliczkowo na obsługę,
- 11 757,48 zł z środków przekazanych na realizację zadań.

Ostatecznie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wydatkowana została kwota 3 227 302,52 zł to jest 99,64 % ze środków otrzymanych na zadania zgodnie z algorytmem na 2025 r.

Rozdysponowanie wydatkowanych środków w 2025 r. przedstawia poniższa tabela.

	Kwota wydatkowana	Wydatkowanie w %
Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie	80 713,03 zł	2,50 %
Warsztat Terapii Zajęciowej w Żyrardowie	1 407 840,00 zł	43,62 %
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie	1 738 749,49 zł	53,88 %
Razem	3 227 302,52	100 %

Tabela 2 Przedstawia wysokość środków PFRON wydatkowanych w 2025 r. przez PUP, WTZ PCPR.

Ponadto Powiat Żyrardowski zaangażował środki własne w wysokości 156 427,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej.

W 2025 r. PFRON przekazał środki w ramach dwóch transz:

- 3 011 255,00 zł – podstawowa kwota algorytmu,
- 227 805,00 zł - dodatkowe środki w zakresie algorytmu.

Wysokość przekazywanych przez PFRON środków finansowych w 2025 r. była większa niż w 2024r. jednak nie zabezpieczała potrzeb osób z niepełnosprawnością wynikających ze złożonych wniosków na dofinansowania ze środków PFRON.

Mając na uwadze to, że nie jest możliwe zaspokojenie indywidualnych potrzeb wszystkich osób z niepełnosprawnością w 2025 r. również wprowadzono dodatkowe regulacje w zakresie dofinansowań do poszczególnych zadań, to jest:

- przyjęto obniżenie dofinansowania w zakresie uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w turnusach rehabilitacyjnych oraz pobytu ich opiekunów o 20 % od kwoty maksymalnego dofinansowania wynikającego z przepisów wyliczonej dla poszczególnych stopni niepełnosprawności i opiekunów,
- przyjęto obniżenie dofinansowania w pozostałych zadaniach dotyczących osób indywidualnych o 30 % w stosunku do maksymalnego dofinansowania wyliczonej w oparciu o obowiązujące przepisy jako maksymalne dla danego wniosku,

- przyjęto limit dofinansowania do zakupu aparatów słuchowych w maksymalnej kwocie 1500,00 zł., z wyłączeniem z limitu wniosków dzieci i młodzieży do 26 roku życia uczącej się i nie pracującej,
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 1 500,00 zł w zakresie zakupu podstawowego sprzętu komputerowego i podstawowego oprogramowania. Oprogramowanie specjalistyczne nie podlegało powyższemu limitowi.
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 18 000,00 zł do realizacji jednego wniosku o likwidację barier architektonicznych,
- przyjęto limit dofinansowania w kwocie 2 600,00 zł do zakupu łóżek ortopedycznych oraz łóżek rehabilitacyjnych,
- przyjęto zasadę, że dofinansowanie organizacji sportu, kultury rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosił 60 % kosztów przedsięwzięcia, jednak nie więcej niż do wysokości 6 000, 00 zł na rzecz jednego wniosku.

Dyrektor PCPR w Żyrardowie został zobowiązany wzorem lat ubiegłych do powołania Zespołu ds. indywidualnych wniosków o dofinansowania ze środków PFRON. Zadaniem Zespołu było wyłonienie wniosków, których realizacja ze względów społecznych ma największą zasadność, przy jednoczesnej zasadzie oszczędnego dysponowania środkami publicznymi.

Wnioski o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, których zakup z uwagi na podstawowy charakter pomocowy jest zakupem pierwszego zapotrzebowania i nie wymaga zaopiniowania przez Zespół, z wyjątkiem wniosków w których strona wnosiła o zwiększenie dofinansowania.

Wprowadzone obniżenia i limity pozwoliły na skierowanie pomocy finansowej do większej liczby osób potrzebujących.

W szczególnie uzasadnionych indywidualnych przypadkach powołany do oceny wniosków Zespół mógł ustalić inną procentową wartość obniżenia dofinansowania lub odstąpić od obniżenia dofinansowania lub stosowania limitu.

W 2025 r. Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła Kontrolę „Organizowanie i finansowanie turnusów rehabilitacyjnych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”, obejmującą realizację zadania od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2025 r.

Poniższa tabela przedstawia wydatkowanie środków w 2025 r. na zadania dotyczące rehabilitacji społecznej.

Nazwa zadania	Kwota środków wykorzystanych na zadanie (w zł)	Procentowy podział środków zadanie
1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	75 000,00	4,31 %
2. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	522 605,00	30,06 %
3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, w tym:	410 790,00	23,63 %
a. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych,	209 866,00	12,07 %
b. dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się,	92 106,00	5,30 %
c. dofinansowanie likwidacji barier technicznych,	108818,00	6,26 %
4. Dofinansowanie zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny do prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych	25 359,99	1,46 %
5. Dofinansowanie przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	704 994,50	40,54 %
6. Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika osoby niepełnosprawnej	0,00	0,00 %
Razem:	1 738 749,49 zł	100%

Tabela 3 Przedstawia wykorzystania środków PFRON w 2025 r. na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W ramach realizacji zadania w 2025 r. — kwota 75 000,00 zł została wydatkowana na rzecz 6 organizacji pozarządowych wspierających osoby z niepełnosprawnością:

- Stowarzyszenia „Równych Szans”,

- Klubu Seniora „Złota Jesień”,
- Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Mszczonowie,
- Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Żyrardowie,
- Stowarzyszenia Kobiet „Amazonki”,
- Stowarzyszenie Słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Stowarzyszenia zorganizowały 13 różnych inicjatyw, takich jak: wyjazdy turystyczne i inne. Swoimi działaniami objęły wsparciem 372 osób z niepełnosprawnością.

Realizacja powyższych działań miała na celu poprawę funkcjonowania społecznego osób z niepełnosprawnością poprzez ich udział w spotkaniach umożliwiających poszerzenie kręgów znajomych, nawiązanie nowych kontaktów, zaistnienia w nowym środowisku. Miała również przybliżyć osobom z niepełnosprawnością oraz ich rodzinom i opiekunom znaczenia sportu, aktywności fizycznej, rekreacji i turystyki, a także umożliwić uczestnictwo w zajęciach kulturalnych.

Dofinansowanie uczestnictwa osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna w turnusie rehabilitacyjnym

W 2025 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 415 osób, w tym 126 opiekunów. Wyplacono dofinansowanie w łącznej kwocie 522 605,00 zł. Środki zostały skierowane do 214 osób z niepełnosprawnością i 83 opiekunów.

	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem w 2025 r.	Kwota wypłaconego dofinansowania w 2025r.
Osoby dorosłe	185	349 653,00 zł
Opiekunowie osób dorosłych	55	75 693,00 zł
Dzieci	29	59 169,00 zł
Opiekunowie dzieci	28	38 090,00 zł
Razem:	297	522 605,00 zł

Tabela 4 Przedstawia liczbę osób, którym udzielono dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego, z uwzględnieniem podziału na dzieci, dorosłych i opiekunów oraz wysokości udzielonego wsparcia na dzień 31 grudnia danego roku.

	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem 2024 r.	Kwota wypłaconego dofinansowania w 2024r.
Osoby dorosłe	155	260 953,00 zł
Opiekunowie osób dorosłych	45	54 466,00 zł
Dzieci	33	60 207,00 zł
Opiekunowie dzieci	32	38 720,00 zł
Razem:	265	414 346,00 zł

Tabela 5 Przedstawia liczbę osób, którym udzielono dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego, z uwzględnieniem podziału na dzieci, dorosłych i opiekunów oraz wysokości udzielonego wsparcia na dzień 31 grudnia danego roku.

Wykres 3 Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania środków na turnusy rehabilitacyjne w 2025 r do 2024 r. dla poszczególnych grup.

Istotnym problemem wynikającym m.in. z kontroli NIK jest niewystarczająca wysokość środków na realizację zadania, co skutkuje brakiem właściwego zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych ubiegających się o tę formę wsparcia.

Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych

Zadanie to ma na celu poprawę funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w najbliższym otoczeniu. W ramach realizacji zadania mieszkańcy naszego powiatu otrzymują pomoc mającą na celu likwidację barier:

- architektonicznych, występujących w miejscu zamieszkania,

- technicznych,
- w komunikowaniu się.

Zgłoszone potrzeby w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych w 2025 r. obejmowały łącznie 106 wniosków na kwotę 921 936,00 zł. W 2025 r. zrealizowano 94 wnioski na kwotę 410 790,00 zł.

W zakresie realizacji zadania likwidacji barier architektonicznych dwa wnioski rozpatrzono przyznając dofinansowanie wyższe niż przyjęty limit, co wynikało z motywacji i indywidualnej oceny tych wniosków w zakresie potrzeb społecznych wnioskodawcy. Jeden wniosek otrzymał dofinansowanie w wysokości przyjętego limitu. Jednocześnie z uwagi na dużą liczbę wniosków, chcąc objąć dofinansowaniem jak największą ich liczbę, zmniejszono kwoty dofinansowań w stosunku do przyjętego limitu. Wnioski osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności otrzymywały dofinansowanie w maksymalnej wysokości 16 000,00 zł, zaś osoby z umiarkowanym stopniem 13 000,00 zł.

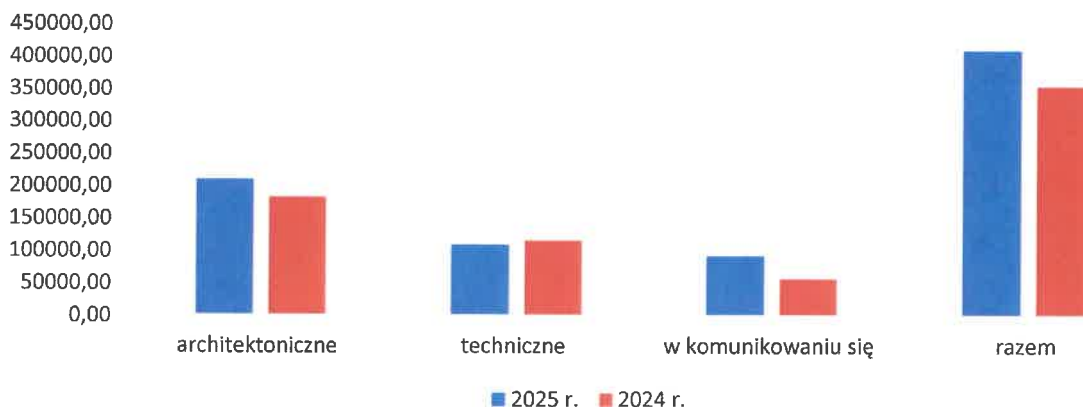
Rodzaj bariery funkcjonalnej	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Kwota wypłaconego dofinansowania
2025 r.		
architektoniczne	15	209 866,00 zł
techniczne	29	108 818,00 zł
w komunikowaniu się	50	92 106,00 zł
Razem:	94	410 790,00 zł

Tabela 6 Przedstawia liczbę wniosków z uwzględnieniem podziału na rodzaj bariery funkcjonalnej na dzień 31 grudnia danego roku.

Rodzaj bariery funkcjonalnej	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Kwota wypłaconego dofinansowania
2024 r.		
architektoniczne	15	182 516,00 zł
techniczne	32	116 043,00 zł
w komunikowaniu się	35	56 710,00 zł
Razem:	82	355 269,00 zł

Tabela 7 Przedstawia liczbę wniosków z uwzględnieniem podziału na rodzaj bariery funkcjonalnej na dzień 31 grudnia danego roku.

Porównanie poziomu wydatkowania na bariery funkcjonalne w 2025 r. do 2024 r. dla poszczególnych barier.

Wykres 4 Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania na bariery funkcjonalne w 2025 r. do 2024 r. dla poszczególnych barier.

Dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na podstawie odrębnych przepisów

Realizacja zadania dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze jest jednym z podstawowych zadań, gdyż są to środki pierwszej potrzeby.

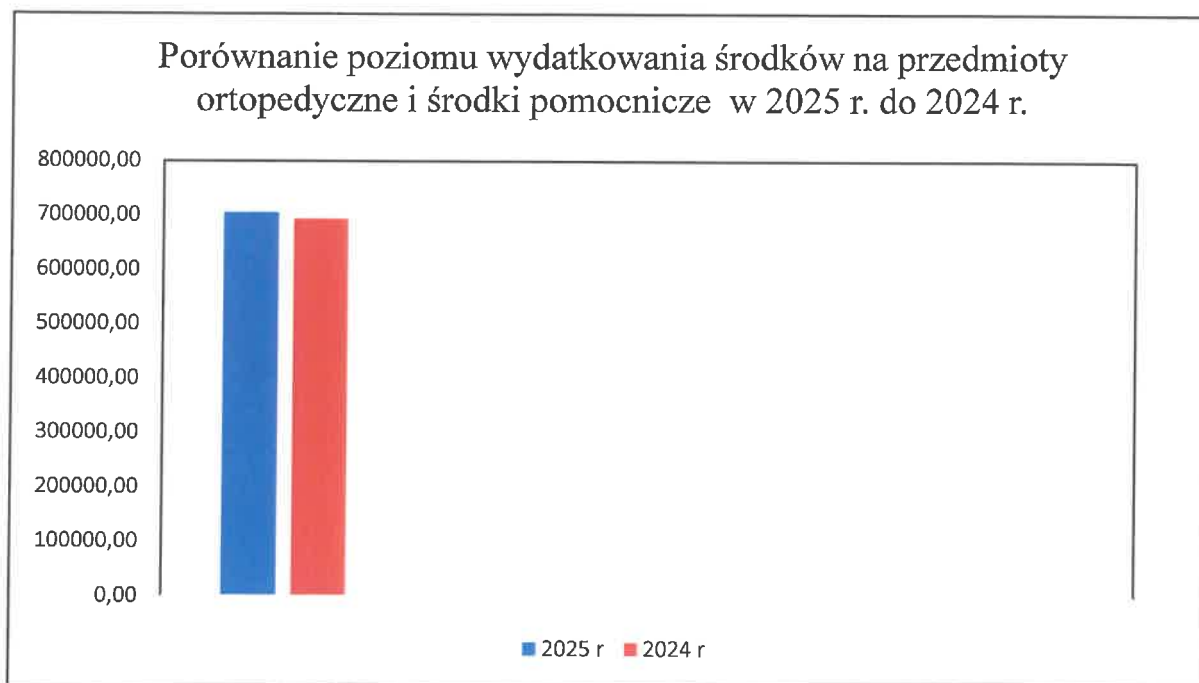
W 2025 r. wpłynęło 598 wniosków. Wyplacono dofinansowanie dla 356 osób na dofinansowanie do zakupu za przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych na kwotę 704 994,50 zł

Rodzaj zaopatrzenia	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Kwota wyplaconego dofinansowania
2025 r.			
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	598	356	704 994,50,zł

Tabela 8 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025r.

Rodzaj zaopatrzenia	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania
2024 r.			
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	706	393	693 388,00 zł

Tabela 9 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.

Wykres 5 Przedstawia porównanie wydatkowania środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2025 r. do 2024 r.

Dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny do prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych.

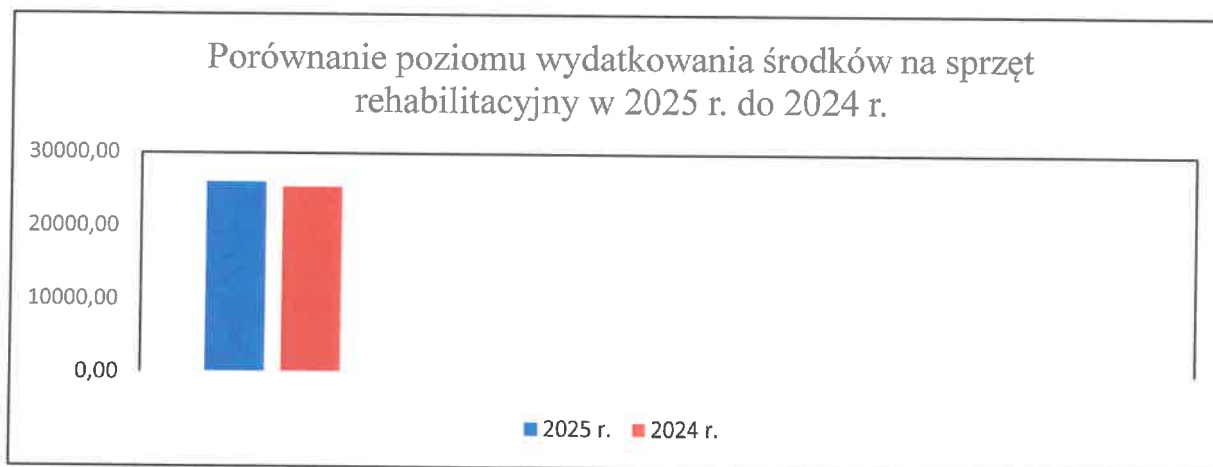
Zakup sprzętu rehabilitacyjnego do prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych pozwala na prowadzenie stałej rehabilitacji przez osoby z niepełnosprawnością. W 2025 r. na dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wpłynęło 23 wnioski na kwotę 47 736,00 zł.

Rodzaj zaopatrzenia	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania
2025 r.			
Sprzęt rehabilitacyjny	23	17	25 359,99 zł

Tabela 10 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.

Rodzaj zaopatrzenia	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania
2024 r.			
Sprzęt rehabilitacyjny	25	18	25 979,00 zł

Tabela 11 Poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.

Wykres 6 Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania środków na sprzęt rehabilitacyjny w 2025 r. do 2024 r.

Dofinansowanie działania Warsztatu Terapii Zajęciowej

Na terenie powiatu żyrardowskiego działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, zwany dalej WTZ, prowadzony przez Musi Novum Sp. z o.o. z siedzibą w Żyrardowie, przy ul. 1 Maja 43a.

WTZ obejmuje pomocą osoby z niepełnosprawnością z takimi schorzeniami, jak:

- niepełnosprawność intelektualna,
- uszkodzenie narządu wzroku,

- schorzenie psychiatryczne,
- zespół Downa,
- uszkodzenie narządu ruchu.

W ramach WTZ rehabilitacją zawodową w 2025 r. objętych było 40 uczestników w 8 grupach:

- techniczna,
- odzieżowa,
- dziewiarska,
- komputerowa,
- rękodzieła artystycznego,
- „Szkoła Życia” (3 grupy).

Działalność WTZ jest finansowana ze środków PFRON oraz środków własnych powiatu. W 2025 r. na działalności WTZ zostały przekazane środki w łącznej wysokości 1 564 267,00 zł w tym:

- 1 407 840,00 zł - to środki PFRON,
- 156 427,00 zł - to środki własne powiatu żyrardowskiego.

WTZ wydatkował na swą działalność w 2025 r. całą przekazaną kwotę, zarówno ze środków PFRON, jak również środków własnych powiatu.

W skutek Cesji od 1 stycznia 2026 r. jednostką prowadzącą Warsztat Terapii Zajęciowej w Żyrardowie jest Przedsiębiorstwo Usługowo - Produkcyjne „NOVUM” Sp. z o.o. Przedsiębiorstwo w styczniu 2026 r. zmieniło nazwę na MEDICUM NOVUM i obecnie pod tą nazwą kontynuuje prowadzenie Warsztatu. Przedsiębiorstwo zapewnia ciągłość prowadzonych w nim oddziaływań z zakresu rehabilitacji społecznej i pozyskiwania przez uczestników umiejętności zawodowych.

Realizacja programu „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie w 2025 r. wzorem lat ubiegłych realizował program „Aktywny Samorząd” finansowany ze środków PFRON. Zadanie realizowano w oparciu o umowę nr AS3/000126/07/07/D z dnia 9 maja 2024 r.

Na realizację programu na rzecz mieszkańców powiatu żyrardowskiego w 2025 r. PFRON przyznał środki w łącznej kwocie 571 152,00 zł z czego:

- na realizację zadań 536 296,00 zł,
- na obsługę, promocję i ewaluację 34 856,00 zł.

Zadania realizowane w ramach programu:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, na który przeznaczono kwotę 268 057,00 zł, obejmuje:

- Obszar A – likwidacja barier transportowych,
- Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym,
- Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się,
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, na który przeznaczono kwotę 268 239,00 zł.

Termin rozliczenia wniosków realizowanych ze środków otrzymanych w 2025 r. trwa do 15 kwietnia 2026 r. Kwota przekazanych środków na realizację programu „Aktywny Samorząd” zabezpiecza potrzeby wynikające ze złożonych wniosków na realizację zadania, zweryfikowanych pozytywnie, jako spełniające warunki do uzyskania wsparcia w ramach programu, zgodnie z wytycznymi i warunkami brzegowymi opracowanymi przez PFRON na 2025 r.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej

Do zadań własnych Powiatu Żyrardowskiego należy organizowanie i zapewnienie w określonym standardzie usług w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonują trzy domy pomocy społecznej, w których jest łącznie 207 miejsc:

- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Limanowskiego jest placówką przeznaczoną dla osób przewlekle somatycznie chorych z liczbą miejsc 68,
- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie przy ul. Sosabowskiego jest placówką przeznaczoną dla osób w podeszłym wieku z liczbą miejsc 75,
- Dom Pomocy Społecznej w Hamerni, Tartak, ul. Mszczonowska 1 jest placówką przeznaczoną dla osób przewlekle psychicznie chorych z liczbą miejsc 64.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 9/2025 Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 28 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Żyrardowski w roku 2025, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca został ustalony w wysokości:

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŻYRARDOWIE

- 7 388,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32 b,
- 7 170,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23,
- 6 948,00 zł w Domu Pomocy Społecznej w Hamerni ul. Mszczonowska 1.

W przypadku osób, które zostały umieszczone w domach pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. lub zostały przyjęte na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. decyzję o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje Starosta Żyrardowski. Pobyt tych osób objęty jest dotacją Wojewody Mazowieckiego. Na dzień 31 grudnia 2025 r. dotacją przekazywaną przez Wojewodę Mazowieckiego objętych było 14 mieszkańców domów pomocy społecznej.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie dla osób w podeszłym wieku.	5	3	2
Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie dla osób somatycznie chorych	2	2	1
Domu Pomocy Społecznej w Hamerni dla osób psychicznie chorych	16	14	11
Razem	23	19	14

Tabela 12 Przedstawia liczbę dotowanych mieszkańców DPS w poszczególnych latach.

W 2025 r. wydawane były decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej zlokalizowanym na terenie powiatu żyrardowskiego osoby skierowanej przez organ gminy, właściwy dla jej miejsca zamieszkania oraz decyzje o odpłatności za pobyt, jak również decyzje wygaszające w przypadku śmierci mieszkańca, przeniesienia go do innej placówki lub jego powrotu do rodziny.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W ŻYRARDOWIE

Decyzje administracyjne dotyczyły	DPS Żyrardów ul. Limanowskiego	DPS Żyrardów ul. Sosabowskiego	DPS w Hamerni ul. Mszczonowska	Razem
umieszczenia na pobyt stały — wydane decyzje	15	33	4	52
umieszczenia interwencyjnego	6	3	0	9
wygaśnięcia	3	3	2	8
odmowy przyjęcia	3	0	1	4
uchylenia	0	0	0	0
odpłatności	2	2	10	14
Razem:	29	41	17	87

Tabela 13 Przedstawia zestawienie decyzji administracyjnych wydanych w 2025 r. dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej w Powiecie Żyrardowskim.

Poniższa tabela wskazuje na wykorzystanie miejsc w poszczególnych miesiącach roku. Największą liczę wolnych miejsc odnotował Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku. Wolne miejsca przekładają się na stratę finansową Domów w związku z brakiem finansowania tych miejsc.

Liczba mieszkańców w poszczególnych miesiącach 2025 r.

	DPS ul. Limanowskiego 32B Liczba miejsc 68		DPS ul. Sosabowskiego 23 Liczba miejsc 75		DPS w Hamerni Liczba miejsc 73 uchwałą z dnia 28.05.2024 zmniejszenie liczby do 64	
	Liczba mieszkańców	Wolne miejsca	Liczba mieszkańców	Wolne miejsca	Liczba mieszkańców	Wolne miejsca
Styczeń	68	0	76 (1 osoba przyjęta interwencyjnie)	0	66	Zmniejszenie liczby miejsc do 64 – redukcja liczby miejsc wstrzymane przyjęcia
Luty	66	2	73	2	66	
Marzec	68	0	74	1	65	
Kwiecień	68	0	75	0	65	
Maj	67	1	73	2	65	
Czerwiec	65	3	74	1	65	
Lipiec	67	1	74	1	65	
Sierpień	67	1	71	4	65	
Wrzesień	66	2	74	1	62	
Październik	67	1	75	0	63	1
Listopad	67	1	75	0	64	0
Grudzień	68	0	75	0	64	0
RAZEM	804	12	889	18	775	3

Tabela 14 Przedstawia informacje o wykorzystaniu miejsc w DPS – stan na koniec wskazanego miesiąca 2025r.

Domy Pomocy Społecznej w realizacji zadań otrzymały pomoc w postaci nowych samochodów do przewozu mieszkańców. Zakupiono trzy samochody dla każdego DPS. Środki na zakup pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków własnych powiatu. Domy Pomocy Społecznej w swojej działalności wspierają osoby potrzebujące, które nie mają możliwości samodzielnego zaspokojenia swoich potrzeb. Domy w celu zapewnienia standardów wymagają nakładów finansowych w celu utrzymania kadry oraz utrzymania właściwej infrastruktury budynków, w tym przeprowadzenia remontów.

Należy podkreślić działania dotyczące budowy nowego obiektu dla Domu Pomocy Społecznej w Hamerni. Niezależnie od trwających prac dotyczących nowego obiektu, podejmowany jest szereg działań by w dotychczasowej siedzibie, do czasu jej zmiany mieszkańcy mieli zapewnione właściwe warunki.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W ramach realizacji przez Powiat Żyrardowski zadania z zakresu administracji rządowej dotyczącego prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu żyrardowskiego działa Środowiskowy Dom Samopomocy, zwany dalej ŚDS. ŚDS w Żyrardowie, jest domem typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz domem typu D dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W 2025 r. Powiat Żyrardowski otrzymał dotację z budżetu Wojewody Mazowieckiego w wysokości 1 233 695,70 w tym:

- na działalność bieżącą – 1 054 440,00 zł
- z środków ustawy „Za życiem” - 179 255,70 zł

W 2025 r. wydano łącznie 12 decyzji w tym 10 kierujących i 2 wygaszające.

Na mocy zawartego w 2018 r. porozumienia z Powiatem Grodziskim w sprawie przyjmowania niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Grodziskiego do działającego na terenie Powiatu Żyrardowskiego Środowiskowego Domu Samopomocy z zajęć organizowanych w ramach ŚDS w 2024 r. korzystało 7 mieszkańców Powiatu Grodziskiego.

Pomoc repatriantom

Repatriantem jest osoba polskiego pochodzenia, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej repatriacyjnej z zamiarem osiedlenia się na stałe. Repatriantowi, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z określonych w ustawie miejsc dotychczasowego pobytu i poniósł koszty związane z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, udziela się pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów. Decyzję o przyznaniu pomocy na częściowe pokrycie wydatków związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego wydaje starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta. Jest to zadanie starosty z zakresu administracji rządowej.

W 2025 r. do PCPR w Żyrardowie wpłynęło trzy wnioski. Jeden wniosek został odrzucony, ponieważ nie spełniał wymagań realizacji zadania, kolejny wniosek został wycofany przez wnioskodawcę. Zatwierdzono do realizacji jeden wniosek na kwotę 9 079,81 zł. Wniosek ten został przesłany do akceptacji Wojewódzkiego Urzędu Mazowiecki, gdyż środki na realizację w/w zadania pochodzą z budżetu Wojewody.

Pomoc cudzoziemcom

Pomoc integracyjna jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiaty. Cudzoziemcom, którzy otrzymali status uchodźcy bądź ochronę uzupełniającą, udzielana jest pomoc poprzez:

- opracowanie Indywidualnego Programu Integracji oraz monitorowanie postępów uchodźcy w procesie integracji w wyniku realizacji programu,
- przekazywanie świadczeń pieniężnych,
- wspieranie w procesie integracji w tym udzielanie pomocy w zakresie pozyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, załatwienia spraw w instytucjach i urzędach, zabezpieczenie ochrony zdrowia, znalezienia zatrudnienia,
- weryfikację i ocenę przebiegu realizacji Indywidualnego Programu Integracji.

W 2025 r. realizowano 8 Indywidualnych Programów Integracji na które wydatkowano 183 532,44 zł. Programy obejmowały wsparciem łącznie 21 osób. Środki na realizację Indywidualnego Programu Integracji przekazywane są ze środków finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Karta Polaka

Cudzoziemiec, który po 1 stycznia 2017 r. złożył do wojewody wniosek o zezwolenie na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka może w terminie do 3 miesięcy złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce. Wniosek o przyznanie świadczenia składa się do wojewody, do którego został złożony wniosek o zezwolenie na pobyt stały. Świadczenie przyznawane jest w drodze decyzji i wypłacane przez starostę wskazanego przez wojewodę i może być przyznane na okres 9 miesięcy.

W 2025 r. do PCPR w Żyrardowie wpłynęło 6 zgłoszeń osób uprawnionych do świadczenia „Karta Polaka” W rezultacie wypłacono świadczenie pieniężne na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej w oparciu o 6 decyzji na łączną kwotę 59 598,00 zł. Płatności realizowane są ze środków finansowych Wojewody Mazowieckiego.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

1. Wzrost wynagrodzeń dla kadry pomocy społecznej w celu utrzymania zatrudnienia wykwalifikowanych specjalistów.
2. Konieczność utworzenia nowych stanowisk pracy i ich finansowania w związku z wzrostem liczby zadań oraz liczby świadczeniobiorców.
3. Działania wspierające prawidłowe działanie DPS, w tym w zakresie:
  - rosnącego kosztu utrzymania mieszkańca,
  - utrzymania wskaźników zatrudnienia i obowiązującego standardu,
  - potrzeba wzrostu płac dla kadry,
  - pozyskanie środków na remonty.
4. Współpraca przy realizacji zadania dotyczącego budowy nowej siedziby Domu Pomocy Społecznej dla przewlekle psychicznie chorych i przygotowanie dokumentacji dotyczącej mieszkańców.
5. Podjęcie działań w celu uruchomienia ośrodka dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży.

6. Podjęcie działań w celu uruchomienia mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością.
7. Poszukiwanie rozwiązań w celu pozyskania wsparcia dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami w związku z niewystarczającą wysokością środków PFRON.
8. Udział w programach i projektach kierowanych do środowiska osób z niepełnosprawnością.
9. Kreowanie lokalnych inicjatyw mających na celu rozpowszechnianie idei integracji.
10. Promowanie działania DPS, WTZ, ŚDS i Organizacji Pozarządowych, które obejmują swoją pomocą osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny.

Działalność Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje między innymi zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej i pieczy zastępczej.

Zadania własne powiatu:

- a) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
  - b) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
  - c) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
  - d) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.
2. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:
- a) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
  - b) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
  - c) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

d) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz o ich ukończeniu.

Do zadań Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego należy poradnictwo rodzinne, które obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobami niepełnosprawnymi realizowane w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji,
- 2) informowanie o prawach i uprawnieniach osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych,
- 3) udzielanie informacji o jednostkach świadczących pomoc specjalistyczną,
- 4) aktywizację rodzin w rozwiązywaniu ich problemów życiowych,
- 5) monitorowanie sytuacji rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych celem rozpoznawania skali problemu na obszarze powiatu,
- 6) podejmowanie działań mających na celu ochronę dziecka, osoby starszej i samotnej,
- 7) podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 8) podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- 9) prowadzenie poradnictwa profilaktycznego,
- 10) współpracę z jednostkami gminnymi i powiatowymi, sądem, kuratorami oraz organizacjami pozarządowymi.

W 2025 r. Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w Żyrardowie miał jednoosobową obsadę - Specjalista pracy socjalnej zatrudniony od 01.02.2025 r. na 1 etat w wymiarze 7 godzin dziennie, który:

1. Organizował pracę Punktu,
2. Pracował z osobami zgłaszającymi się z problemami, która polega m.in. na:
  - a) wysłuchaniu,
  - b) ustaleniu problemu,
  - c) wspólnym wypracowaniu rozwiązania problemu.
3. Pracował z osobami i rodzinami w środowisku w celu poprawy ich funkcjonowania,

4. Współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, centrami usług społecznych z powiatu żyrardowskiego w pracy z rodziną (wymiana informacji, wspólne wizyty u rodzin, interwencje, etc.),
5. Przeprowadzał wywiady środowiskowe i wglądy w środowisko w celu rozpoznania sytuacji rodziny (po otrzymaniu zgłoszenia od osób indywidualnych i instytucji, np. pedagogów szkolnych czy Policji, etc.).

W ramach zrealizowanego w 2025 r. projektu przez lokalną organizację pozarządową Fundację Turbo Edukacja z Jesionki w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie i Samorządem Powiatu Żyrardowskiego pt. „Bezpieczni w domu, silni w społeczności” – promowanie świadomości i edukacji społecznej w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Żyrardowskim który został złożony w ramach otwartego konkursu ofert Zarządu Województwa Mazowieckiego na realizację zadania publicznego w obszarze „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”, w podobszarze „Przeciwdziałanie przemocy domowej”, zadanie pn.: „Promowanie świadomości i edukacji społecznej w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej” zrealizowano w okresie od kwietnia do grudnia 2025 r. cykl ciekawych szkoleń dla specjalistów z powiatu żyrardowskiego z zakresu pracy z ofiarą i sprawcą przemocy domowej a także organizację konferencji, spotów reklamowych, itp. Dzięki projektowi partnerskiemu udało się zrealizować także w ramach działania Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego dodatkową pomoc w wymiarze 140 godzin w formie poradnictwa: socjalnego, prawnego i psychologicznego skierowanego do ofiar przemocy domowej z Powiatu Żyrardowskiego. Zadanie publiczne dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego. PCPR i Samorząd Powiatu Żyrardowskiego – to partnerzy niefinansowi. Fundacja Turbo Edukacja wnioskuje o dofinansowanie i w całości je rozliczała.

Głównymi działaniami PCPR we współrealizacji w/w projektu było między innymi udział przedstawiciela PCPR w zespole koordynującym realizację zadania, celem zapewnienia merytorycznej spójności działań oraz ich dostosowania do lokalnych potrzeb. Promowanie działań projektowych wśród klientów PCPR oraz instytucji współpracujących, w tym informowanie o możliwości skorzystania z punktu konsultacyjnego. Wsparcie w rekrutacji uczestników do działań projektowych, w szczególności osób dotkniętych i zagrożonych przemocą domową, a także specjalistów z instytucji pomocowych. Współpracę w zakresie organizacji działań edukacyjnych, takich jak konferencja oraz szkolenia dla osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.

Warto nadmienić, że od czerwca do września 2025 r. udało się pozyskać radcę prawnego w ramach w/w projektu partnerskiego pt. „Bezpieczni w domu, silni w społeczności” – promowanie świadomości i edukacji społecznej w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Żyrardowskim realizowanego przez Fundację Turbo Edukacja z Powiatem Żyrardowskim i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Dzięki temu okazało się, że potrzeby w zakresie porad prawnych dla mieszkańców powiatu są dość istotne i potrzebne.

Tym samym po zakończeniu dostępności godzin w ramach w/w projektu od października do grudnia 2025 r. PCPR Żyrardów w ramach funkcjonowania Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego pozyskał radcę prawnego podpisując z nim umowę o świadczenie usług finansowaną ze środków własnych.

W okresie od lipca do listopada 2025 r. udało się także pozyskać psychologa w ramach w/w projektu partnerskiego pt. „Bezpieczni w domu, silni w społeczności”. Dzięki temu okazało się, że potrzeby w zakresie porad psychologicznych dla mieszkańców powiatu są równie istotne i potrzebne. Poradnictwo psychologiczne cieszyło się dużym zainteresowaniem w ramach wspomnianego projektu, dzięki czemu po zakończeniu działań projektowych jeszcze w grudniu 2025 r. PCPR Żyrardów w ramach zadań własnych i działania Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego zatrudniono psychologa w ramach umowy o świadczenie usług.

Poradnictwo specjalistyczne w szczególności: rodzinne, prawne, psychologiczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzi wojewoda.

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w PCPR w Żyrardowie w 2025 r. łącznie zrealizował około 316 porad indywidualnych (psychologicznych, pedagogicznych, prawnych, socjalnych a także zawodowych i rodzinnych), w tym: 214 w ramach poradnictwa socjalnego dla osób bezpośrednio zgłaszających się z prośbą o wsparcie do punktu a także poradnictwo psychologiczne - 38 i poradnictwa prawnego - 62 porady. Dodatkowo Pracownik punktu reagował bezpośrednio na kierowane do Punktu telefony w sprawie anonimowych porad i zgłoszeń telefonicznych - około 50 telefonów.

Najczęściej kierowane zgłoszenia do Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w PCPR Żyrardowie były przez osoby indywidualne lub jako zgłoszenia anonimowe a także przez KPP, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, pedagogów szkolnych, wspólnoty mieszkaniowe i kuratorów sądowych Sądu Rejonowego w Żyrardowie, etc. Problemy dotyczyły najczęściej występujących konfliktów rodzinnych i partnerskich, przemocy domowej, konfliktu rodzica i dorastającego dziecka, braku wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego dla dorosłych, ale też szczególnie dla dzieci (długie terminy oczekiwania), braku wsparcia dla osób samotnych (w tym nie radzenia sobie w sprawach opiekuńczych i finansowych), problemów osób z niepełnosprawnością (np. nie radzenia sobie z występującym kryzysem w rodzinie), alkoholizmu (dotyczy kobiet i mężczyzn, w tym agresji kobiet i mężczyzn), zaniedbywania małoletnich, przemocy domowej, uzależnienia od telefonów, gier, czy hazardu, kryzysów młodzieży oraz w zakresie kryzysu suicydalnego, częste i już powszechne zjawisko hejtu, nierealizowania przez dzieci obowiązku szkolnego, nieradzenia sobie w trudnej sytuacji finansowej, szukania pomocy w otrzymaniu lub zamianie mieszkania lub utracie mieszkania po licytacji komorniczej, braku kontaktu rodzica z dzieckiem lub dziadków z wnukami.

Przy rozwiązywaniu problemów osób i rodzin zgłaszających się o pomoc pracownik Punktu współpracował głównie z pracownikami współpracującymi z rodzinami biologicznymi dzieci pozostający w pieczy zastępczej czy pod bezpośrednią opieką rodzin biologicznych: tj. z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi zatrudnionymi w ośrodkach pomocy społecznej, centrach usług społecznych, pedagogami i psychologami szkolnymi, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie, Sądem

Rejonowym w Żyrardowie III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Sądem Karnym, II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie, Prokuraturą, Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, etc.

Zgodnie z zapisem ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej art. 6 ust. 2 pkt. 1, który nakłada na powiat obowiązek „opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”. 21 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca wiele znaczących zmian, w tym nadając w/w ustawie nowy tytuł, nazwę przemoc w rodzinie zastąpiono nazwą przemoc domowa, rozszerzono definicje przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, wprowadzono zmiany dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-edukacyjnych, dookreślono cel realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych.

Zgodnie z powyższym napisano powiatowy program (zgodnie z Uchwałą NR XVII/126/25 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031), który został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie i jest kontynuacją działań podjętych z lat poprzednich oraz rozwinięty o działania ustawowe i niezbędne.

Najważniejsze potrzeby Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego w PCPR w Żyrardowie to w dalszym ciągu rozwinięcie metod pracy z dziećmi i rodzinami zgłaszającymi się do Punktu. Ważne są w tym zakresie załączniki do w/w Programu zgodnie z Uchwałą NR XVII/126/25 Rady Powiatu Żyrardowskiego z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Żyrardowskim na lata 2026-2031, który został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, które są integralną częścią w/w Programu:

Załącznik nr 1 Powiatowy Program działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Załącznik nr 2 Powiatowy Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Załącznik nr 3 Powiatowy Program oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W/w pozwoli to w przyszłości szerzej rozwijać Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego na stałe (o psychologa, pedagoga, prawnika).

W roku 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie – Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym

z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz środkom własnym powiatu zrealizowało program oddziaływań korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej.

Do realizowanego w 2025 roku programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej zostało zakwalifikowanych 8 osób z Miasta Żyrardów i Gminy Radziejowice (4 kobiety, 4 mężczyzn), natomiast tylko 3 osoby (2 kobiety i 1 mężczyzna) ukończyło program otrzymując zaświadczenie. Program korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej był realizowany w siedzibie PCPR w Żyrardowie poza standardowymi godzinami przyjęć interesantów, tak aby sprawcy przemocy nie mogli spotkać się z ofiarami (tj. w piątki, soboty, niedziele w godzinach popołudniowych) w okresie 26.04.2025 r. do 31.07.2025 r. przez 2 trenerów, którzy zostali wyłonieni w odpowiedzi na zapytanie ofertowe NR ZO.261.2.2025 z dnia 03.03.2025 r. na przeprowadzenie i zorganizowanie cyklu zajęć pn. „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej w roku 2025 w Powiecie Żyrardowskim”. W wyniku oceny 2 ofert, które wpłynęły do PCPR Żyrardów do realizacji zamówienia została wybrana oferta złożona przez Panią Małgorzatę Janicką i Panią Aleksandrę Jaros. Oferta ta równocześnie spełniła wymagania zawarte w ofercie i była najkorzystniejszą ofertą zgodnie z przyjętym kryterium oceny ofert. Program przeprowadzony został w okresie 26.04.2025 r. do 31.07.2025 r. na podstawie umów zleceń zawartych z w/w trenerkami na przeprowadzenie zajęć z zakresu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie żyrardowskim. Za wykonanie przedmiotu umów zleceniodawca zapłacił zleceniobiorcy wynagrodzenie w łącznej wysokości 20 400,00 zł brutto, (tj. po 10 200,00 zł dla każdej trenerki). Powiat Żyrardowski otrzymał częściowy zwrot poniesionych kosztów na program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej od Wojewody Mazowieckiego w łącznej wysokości 8 000,00 zł zgodnie ze złożonym wnioskiem.

Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej na podstawie art. 19 pkt. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214), gdzie do zadań własnych powiatu należy zapewnienie wsparcia i pomocy osobom, które doświadczają sytuacji kryzysowej, w tym możliwości uzyskania natychmiastowego schronienia poprzez prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej. Ośrodek ten powinien zapewnić mieszkańcom pomoc w sytuacjach nagłych, trudnych życiowo, w tym dostęp do wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego, a także możliwości uzyskania natychmiastowego całodobowego schronienia. Jest to zadanie o istotnym znaczeniu społecznym, wpisujące się w obowiązki powiatu w zakresie bezpieczeństwa i pomocy mieszkańcom.

Powiat Żyrardowski nie posiada na swoim terenie specjalistycznych ośrodków wsparcia ani ośrodków interwencji kryzysowej zapewniających osobom doznającym przemocy domowej schronienia. W 2025 r. potrzeb mieliśmy wiele zapytań w zakresie umieszczenia w trybie w OIK, dlatego między innymi w odpowiedzi na te zapytania oraz w związku z obowiązkiem realizacji przez powiat tych zadań zawarto Porozumienie Nr ZS-VI.3037.5.2025 r. z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie wykonania przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu usług w zakresie interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Żyrardowskiego, który jest w stanie gotowości do udzielenia schronienia oraz pobytu całodobowego dla mieszkańców powiatu żyrardowskiego. Zgodnie z nim nasz powiat opłacał w 2025 r. miejsce w gotowości na przyjęcie 1 osoby znajdującej się w kryzysie. Opłata za gotowość do udzielenia schronienia 1 osoby w OIK zgodnie z § 3 pkt 2 w/w Porozumienia w 2025 r. wynosiła 540,00 zł miesięcznie. Zgodnie z zapisami w/w Porozumienia opłata za pobyt 1 osoby umieszczonej w OIK zgodnie z § 3 pkt 3 w 2025 roku wynosiła 180,00 zł za 1 dzień. W każdym kolejnym roku Powiat Żyrardowski i Urząd Miejski w Radomiu podpisują Aneks do Porozumienia, wraz z którym wzrastają koszty

utrzymania i koszt gotowości. Ważnym wyzwaniem na najbliższy czas dla Powiatu Żyrardowskiego będzie zapewnienie ciągłości zawieranych Aneksów do Porozumienia. Od dnia 04.12.2025 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Radomiu umieszczono w trybie interwencyjnym 2 osoby (matkę z małoletnim dzieckiem), za które jesteśmy zobowiązani do odpłatności zgodnie z zapisami Porozumienia.

Powiat Żyrardowski nie posiada na swoim terenie specjalistycznych ośrodków wsparcia ani ośrodków interwencji kryzysowej zapewniających osobom doznającym przemocy domowej schronienia. Nie posiadamy także Domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Dlatego jest to wyzwanie, z którym musimy jako powiat zmierzyć się w bliskiej przyszłości

Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem

Lokalne Punkty Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem działają w całej Polsce w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiępstwem, finansowanej przez Fundusz Sprawiedliwosci, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwosci.

Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepiępstwem w Żyrardowie, ul. 1 Maja 60 w projekcie na lata 2022-2025 zarejestrował łącznie 140 osób dotkniętych różnego rodzaju przemocą m.in.:

- przemocą domową
- gwałtem
- pobiciem
- oszustwem majątkowym
- wypadkiem drogowym
- stalkingiem
- uchodźców z terenu Ukrainy.

Punkt przyjmuje w poniedziałki i czwartki w godzinach 13:00-18:00. Nie ma rejonizacji (każdy pokrzywdzony może zgłosić się do Punktów na terenie całego kraju). Pomoc uzyska nie tylko osoba pokrzywdzona, ale też świadek oraz osoba najbliższa. Osoby pokrzywdzone uzyskają bezpłatnie m.in.:

- pomoc prawną
- pomoc psychologiczną, psychiatryczną
- pomoc tłumacza w tym języka migowego
- częściową refundację za leki jeżeli są one następstwem skutków popełnionego przestępstwa
- szkoleń, kursów zawodowych
- bony żywnościowe, zakup obuwia, środków czystości
- okresowe dopłaty do czynszu, gazu, prądu

Pomoc jest zawsze dostosowana do indywidualnych potrzeb beneficjenta.

Rodzinna piecza zastępcza na terenie powiatu żyrardowskiego – sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

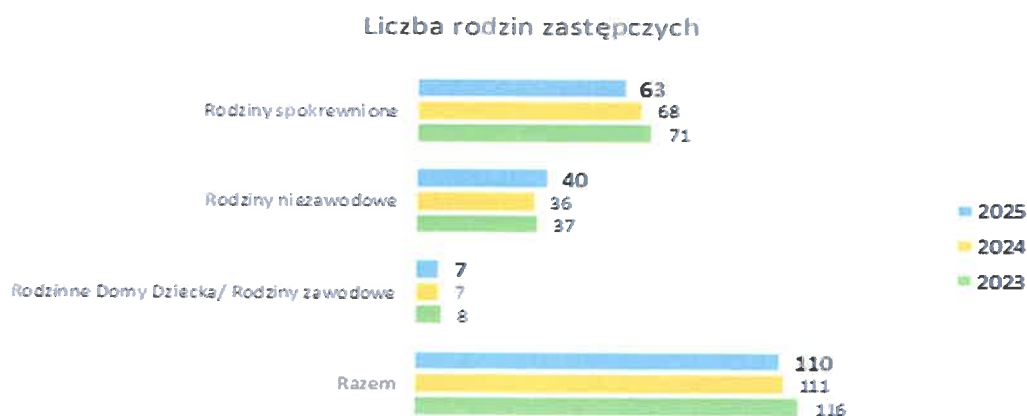
Zarządzeniem Starosty Powiatu Żyrardowskiego nr 36/11 z dnia 22 grudnia 2011 r. PCPR w Żyrardowie został wyznaczony na Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zwanym dalej Organizatorem. Jednym z najważniejszych zadań w tym zakresie jest zapewnienie rodzinnej pieczy zastępczej wszystkim potrzebującym dzieciom z terenu powiatu.

W 2025 r. wg stanu na 31 grudnia na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowało 110 rodzin zastępczych, w których łącznie przebywało 219 dzieci. W całym okresie sprawozdawczym tych rodzin było 122.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin		
	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	71	68	63
Rodziny zastępcze niezawodowe	37	36	40
Rodziny zastępcze zawodowe/ Rodzinne domy dziecka	8	7	7
Razem:	116	111	110

Tabela 15 przedstawia liczbę rodzin zastępczych na terenie powiatu żyrardowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.

Liczba rodzin zastępczych od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Najliczniejszą grupę od lat stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, na stałym poziomie utrzymuje się liczba rodzinnych domów dziecka, a nieznacznie wzrosła liczba rodzin zastępczych niezawodowych. Aktualnie nie funkcjonuje żadna rodzina zastępcza zawodowa.

Wykres 7 przedstawia liczbę rodzin zastępczych na terenie powiatu żyrardowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.

Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe miały powierzone do opieki najczęściej jedno dziecko, nieliczni dwoje, kilka rodzin czworo i pięcioro dzieci. W rodzinnych domach dziecka przebywało więcej dzieci niż ustawowe ośmioro. Mimo tego, że w trakcie roku dzieci wracały do rodziców biologicznych, były powierzane do adopcji, usamodzielniały się, ich miejsca szybko zapełniały się kolejnymi dziećmi potrzebującymi wsparcia i opieki. Wielokrotnie licznymi rodzeństwami, których w miarę możliwości staraliśmy się nie rozdzielać.

W powiecie żyrdowskim od kilku lat nie funkcjonuje rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, dlatego za zgodą prowadzących Rodzinne Domy Dziecka są u nich umieszczane dzieci z tzw. „interwencji”. Następnie, w miarę możliwości, są kierowane do docelowych rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych, jeśli wiek dzieci na to pozwala. 2025 rok nie przyniósł odnowy w zakresie nowych miejsc w pieczy zastępczej, a z naszych obserwacji kryzys obserwowany w poprzednich latach pogłębia się coraz bardziej. Rodziny zastępcze, zwłaszcza zawodowe, są przepełnione, zdarza się, że działają na granicy wypalenia zawodowego, brakuje rodzin gotowych po szkoleniu przyjąć dzieci im nieznaną, w placówkach opiekuńczo – wychowawczych również nie ma miejsc. Ponadto nie każda rodzina, placówka ma zasoby, nie tylko materialne, mieszkaniowe, ale i emocjonalne, aby przyjąć dzieci z trudną przeszłością pod swój dach. Mimo tego, że maleje liczba urodzeń, a tym samym liczba dzieci, to dzieci w pieczy zastępczej przybywa. Społeczeństwo jest coraz bardziej niewydolne, rodzice z różnych przyczyn nie wywiązują się ze swojej roli, a to przekłada się na to, że coraz więcej dzieci potrzebuje pomocy poprzez umieszczenie w bezpiecznym, stałym środowisku jakim jest piecza zastępcza. Uruchomienie Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którego jednym z celów było „uwolnienie” miejsc w pieczy zastępczej póki co nie spełnił swojego zadania. Wymaga on ogromnego nakładu pracy, aby na bieżąco zasilać go danymi, jednak w naszym powiecie, i powiatach z nami sąsiadującymi nie wykazuje on wolnych miejsc.

Działania pracowników Organizatora podejmowane każdego dnia, powodują, że dzieci znajdują bezpieczne domy, odpowiadające ich potrzebom.

W 2025 r. Organizator nie dysponował żadnymi wolnymi miejscami w rodzinach zastępczych. W skutek tego, na dzień 31 grudnia 2025 r. w 7 działających na terenie powiatu żyrdowskiego Rodzinnych Domach Dziecka przebywało więcej niż ośmioro dzieci, w sumie było ich aż 82 (!), co jest liczbą bez precedensu. Trudno oczekiwać, aby mając pod opieką tak dużą liczbę dzieci, zaspokajać wszystkie ich potrzeby, czyli bytowe, mieszkaniowe, ekonomiczne, edukacyjne, rozwoju zainteresowań, religijne, emocjonalne itd., choć oczywiście rodziny dokładają wszelkich starań by tak było. Ponadto są w nich zatrudnione osoby do pomocy w wymiarze 120 godzin miesięcznie.

W roku sprawozdawczym do rodzinnych form pieczy zastępczej zostało skierowanych przez sąd pierwszorazowo 23 dzieci, i aż 24 dzieci kolejny raz (ponownie z rodziny biologicznej lub w wyniku zmiany formy pieczy zastępczej). Organizator obserwuje, że liczba umieszczeń i liczba zapytań Sądu Rejonowego w Żyrardowie z prośbą o wskazanie pieczy zastępczej dla małoletnich utrzymują się na podobnym poziomie.

Najczęstszymi powodami umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej są:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, brak kompetencji i umiejętności wychowawczych
- uzależnienia od alkoholu, narkotyków, hazardu, nieleczone zaburzenia i choroby psychiczne

- różne formy przemocy.

Rodzinne formy pieczy zastępczej	Liczba dzieci		
	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione	93	91	85
Rodziny zastępcze niezawodowe	52	46	52
Rodziny zastępcze zawodowe/Rodzinne Domy Dziecka	81	77	82
Razem:	226	214	219

Tabela 16 przedstawia liczbę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żyrardowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.

W skład powiatu żyrardowskiego wchodzi 5 gmin: Żyrardów (gmina miejska), Mszczonów (gmina miejska), Wiskitki (gmina miejsko-wiejska), Puszcza Mariańska (gmina wiejska) i Radziejowice (gmina wiejska). Z każdej z tych gmin pochodzą dzieci umieszczone w pieczy zastępczej i na terenie każdej z nich funkcjonowały rodziny zastępcze różnego typu. W roku 2025 dzieci w pieczy zastępczej umieszczane były głównie z gmin: Żyrardów i Wiskitki. Zdecydowana większość rodzin spokrewnionych i niezawodowych mieszka na terenach miejskich, natomiast jeśli chodzi o Rodzinne Domy Dziecka tu tendencja jest odwrotna. Sześć z siedmiu Rodzinnych Domów Dziecka zamieszkuje tereny wiejskie. Zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowią osoby samotne, 63 rodziny ze 110, czyli 69,3 %.

Wśród wszystkich 219 umieszczonych dzieci, dziewczęta stanowią 47,03 %, bo jest ich 103. W rodzinach umieszczani są cudzoziemcy – dzieci pochodzenia ukraińskiego i jedna obywatelka Turkmenistanu. Dzieci narodowości ukraińskiej wróciły pod opiekę matki i na koniec 2025 r. w pieczy została tylko dziewczynka pochodzenia turkmeńskiego. Obserwując jednak, że w powiecie zamieszkuje coraz liczniejsza grupa cudzoziemców, można przypuszczać, że w pieczy zastępczej będą umieszczani także małoletni innych narodowości.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających ciągle się zmienia, gdyż rodziny zastępcze z różnych powodów są rozwiązywane, wychowankowie się usamodzielniają, sporadycznie dzieci wracają pod opiekę rodziców biologicznych, dzieci przenoszone są do innych form pieczy zastępczej. Nadal jednak powstają ustanowione przez Sąd nowe rodziny, najczęściej spokrewnione.

Większość dzieci jest umieszczanych w pieczy zastępczej, ze względu na zaniedbania opiekuńcze rodziców biologicznych, uzależnienia lub przemoc występującą w środowisku rodzinnym dziecka, choroby uniemożliwiające bezpośrednie sprawowanie opieki lub pobyt w zakładach karnych. Wiele z nich ze względu na zaniedbania, niewłaściwą opiekę i brak diagnostyki lub na wady wrodzone, wymaga diagnozy, specjalistycznych konsultacji i leczenia. Większość dzieci

korzysta ze stałej kontroli stomatologicznej i ortodontycznej, gdyż stan ich uzębienia wymaga szczególnej uwagi i długotrwałego procesu leczenia. Coraz więcej dzieci znajduje się pod opieką psychiatry dziecięcego, zarówno ze względu na choroby, jak również różne zaburzenia. Wychowankowie nierzadko posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze względu na niepełnosprawność intelektualną, choroby neurologiczne, kardiologiczne, układu oddechowego, całościowe zaburzenia rozwoju i inne. U wielu dzieci diagnozowane są zaburzenia związane z ekspozycją na alkohol w okresie płodowym czyli FAS/ FASD. Podopieczni pieczy zastępczej są również diagnozowani pod kątem zaburzeń ze spektrum autyzmu, diagnoz w tym zakresie jest bardzo wiele, podobnie jak zaburzeń w zakresie budowania relacji i więzi, a także zespołu stresu pourazowego.

Dzięki podejmowaniu działań przez opiekunów zastępczych w porozumieniu z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej dzieci konsultowane i diagnozowane są u specjalistów, co pozwala na udzielenie im jak najlepiej dostosowanej i adekwatnej pomocy. Diagnoza pokazuje kierunek działania, zawiera wskazówki do pracy z dzieckiem i umożliwia dostosowanie wymagań do aktualnej sytuacji emocjonalnej czy edukacyjnej dziecka. W miarę zasobów finansowych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wspiera rodziny zastępcze w ponoszonych kosztach na leczenie i terapie dzieci, wypłacając nie tylko świadczenia obligacyjne, ale również fakultatywne.

Opiekunowie zastępczy borykają się z wieloma trudnościami, wśród których niezmiennie wyróżniamy głównie problemy:

- wychowawcze,
- związane z edukacją,
- zdrowotne dziecka, o czym wspomniano wyżej,
- związane z różnicami pokoleniowymi (zwłaszcza w rodzinach zastępczych spokrewnionych prowadzonych przez dziadków),
- związane z trudną sytuacją materialno-bytową, co dotyczy głównie rodzin zastępczych spokrewnionych, gdzie funkcję tę pełnią najczęściej dziadkowie dziecka, utrzymujący się z emerytury. Tu zauważamy, że w związku z wysoką inflacją trudności te dotyczą coraz więcej rodzin, także tych aktywnych zawodowo. Koszty życia rosną w zatrważającym tempie, a potrzeb dzieci, zwłaszcza tych w pieczy zastępczej, jest wiele, by kompensować braki z domu rodzinnego.
- związane z kontaktami z rodzicami biologicznymi i rodziną dziecka, takie jak brak kontaktów, brak regularności i przewidywalności kontaktów oraz konflikty związane z tymi kontaktami, roszczeniowość rodziców biologicznych. Ponadto rodzice biologiczni najczęściej nie starają się o powrót dzieci pod ich opiekę. Warte zaznaczenia jest, że w trosce o dobrostan dzieci, wiele kontaktów dzieci z rodzicami odbywa się na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w obecności koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i/ lub psychologa.
- niezrozumieniem w odbiorze społecznym; wśród różnych grup, np. nauczycielskich, sąsiedzkich pojęcie pieczy zastępczej jest dla wielu obce, brak jest świadomości z jakimi trudnościami mogą borykać się opiekunowie zastępczy, a przede wszystkim dzieci przebywające pod ich opieką,
- niesłuszne oskarżenia o zaniedbania, przemoc, niewłaściwie sprawowaną opiekę.

Wymienione problemy są najczęstsze i mimo wkładanych wysiłków i pracy, trudno jest je wyeliminować zupełnie.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2025 r. zatrudnionych było 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (z czego 6 zatrudnionych było w pełnym wymiarze godzin) oraz 2 psychologów zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin.

Opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu całego 2025 r. było objęte w sumie 98 rodzin zastępczych. Pozostałe rodziny, głównie te, które mają pod swoją opieką pełnoletnich podopiecznych, zgłosiły brak potrzeby wsparcia koordynatora.

W ramach zadań Działu ds. pieczy zastępczej w 2025 r.:

- odbyło się 365 Zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- uregulowano sytuację prawną 14 dzieci, większość z nich została zgłoszona do Ośrodka Adopcyjnego, a w przypadku pozostałych dzieci trwa procedura kompletowania dokumentów. Do adopcji powierzono 8 dzieci. Jest to możliwe dzięki stałej, regularnej współpracy z Sądem Rejonowym w Żyrardowie i Ośrodkiem Adopcyjnym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie.

Zatrudnieni w ramach Działu psychologdy:

- przeprowadzają badania predyspozycji i motywacji rodziców zastępczych,
- przeprowadzają badania predyspozycji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeprowadzają konsultacje i spotykają się z podopiecznymi oraz ich opiekunami,
- służą radą, pomocą i wsparciem, także w sytuacjach kryzysowych.

Jeden z zatrudnionych psychologów dostępny jest w PCPR na stałych, regularnych dyżurach i jak zauważyliśmy, taka zmiana była bardzo potrzebna i jest korzystna tak dla Organizatora, jak i przede wszystkim opiekunów zastępczych. Nadal naszym celem jest, aby co najmniej jeden psycholog zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy, od poniedziałku do piątku, gdyż obserwując potrzeby, jest to niezbędne do prawidłowego realizowania zadań nałożonych na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Ze względu na interdyscyplinarny charakter pracy, Organizator współpracował z różnymi instytucjami i organizacjami. Współpraca ta podejmowana była adekwatnie do zaistniałych potrzeb dzieci i rodzin zastępczych.

1. Współpraca ze szkołami i przedszkolami odbywała się regularnie. Obejmowała ona spotkania z wychowawcami, psychologami i pedagogami szkolnymi, szczególnie przy okazji sporządzania Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, a także opiniowania sytuacji szkolnej dziecka. W 2025 roku przedstawiciele szkół coraz aktywniej angażowali się w uczestnictwo w posiedzeniach zespołów. Informacje które przekazywali były szersze, ale czasem nadal niewystarczające i zachowawcze. Są też takie placówki z którymi współpraca jest na wysokim poziomie, a udzielane informacje są rzetelne i wieloaspektowe. Zauważamy, że nawiązana współpraca przynosi wymierne efekty w pomocy dzieciom i wydaje się, że szkoły też tą zależność dostrzegają.

2. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej dotyczyła zazwyczaj rozpoznania i oceny sytuacji rodziny biologicznej i możliwości ewentualnego powrotu dzieci do niej, ale także pozyskiwania informacji nt. sytuacji rodzin, w których Sąd rozważa umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Niestety nie wszystkie ośrodki podejmowały współpracę w tym zakresie, a ich pracownicy nie uczestniczyli w posiedzeniach. Ponadto informacje dotyczące rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej nie wносиły wiele do analizy sytuacji dziecka, gdyż zazwyczaj skupiały się na pobieraniu bądź niepobieraniu świadczeń przez dane osoby (dotyczy jednego ośrodka). Ze zdecydowaną większością współpraca układa się jednak pomyślnie – pracownicy tych instytucji zawsze są pomocni, wykazują się zaangażowaniem, a udzielane przez nich informacje wnikliwe i szczegółowe.

3. Współpraca z Sądem Rejonowym, a szczególnie z III Wydziałem Rodzinnym i Nietletnich układa się na dobrym poziomie. Choć zdarzają się jeszcze trudności w kontakcie telefonicznym z sekretariatem Wydziału, zauważamy pozytywną różnicę we współpracy.

4. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie oceniana jest bardzo pozytywnie. Kontakt, a co za tym idzie przepływ informacji jest bardzo dobry. Wypracowany model współpracy, znacznie ułatwia podejmowanie działań w sytuacji konieczności interwencyjnego zabezpieczenia dziecka i przekłada się na realną pomoc dzieciom.

5. We współpracy z Oddziałem Mazowieckim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie kontynuowano realizację 3-letniego projektu na rzecz opiekunów zastępczych pn. „Realizacja programów profilaktycznych i specjalistycznych mających na celu ochronę dziecka i wzmocnienie rodziny, a także wzrost kompetencji rodziców i opiekunów dzieci zagrożonych dysfunkcją w zakresie funkcji rodzicielskich, w tym także skierowanych do rodzin zastępczych” finansowanego ze środków Zarządu Województwa Mazowieckiego. W jego ramach odbywały się indywidualne konsultacje psychologiczne dla opiekunów zastępczych, wyjazd dla rodzin zastępczych do Serocka, konsultacje specjalistyczne u psychiatry dziecięcego, seksuologa, psychotraumatologa,

psychologa. Rok 2025 był ostatnim z trzyletniego cyklu.

6. Kontynuowaliśmy współpracę z Fundacją Robinson Crusoe, młodzież usamodzielniająca się odbywała staże, przygotowujące do zawodu, a także uczestniczyła w Warszawie w spotkaniach „Wehikułu Usamodzielnienia”. Staże za pośrednictwem Fundacji cieszą się zainteresowaniem i młodzi wychowankowie chętnie z nich korzystają zdobywając doświadczenie zawodowe.

7. W ramach wieloletniej współpracy z Komendą Hufca ZHP w Żyrardowie, 20 naszych podopiecznych wyjechało na obóz w malowniczej miejscowości Łąkie na Kaszubach. Była to kolejna akcja „Pogodne Lato”.

8. W okresie bożonarodzeniowym, kolejny raz wytypowane dzieci wzięły udział w akcji organizowanej przez Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie, dzięki czemu 30 z nich zostało obdarowanych pięknymi, bogatymi paczkami od św. Mikołaja.

Inicjatywa z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Dla wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zostały przygotowane karty prezentowe do Rossmanna zakupione przez PCPR w Żyrardowie, które zostały przekazane dzieciom na zabawie mikołajkowej zorganizowanej przez PCPR w Zespole Szkół Nr 2 w Żyrardowie, a nieobecnym podczas comiesięcznych wizyt.

Impreza 29 listopada 2025 r. zgromadziła wiele rodzin, dla których animacje, warsztaty i konkursy prowadzili pracownicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Żyrardowie. Organizacja tego wydarzenia możliwa była dzięki wsparciu licznych sponsorów, którzy ufundowali m. in. nagrody, przekąski.

Kampania społeczna „Azymut Rodzina. Obierz kurs na rodzinę, zostań opiekunem zastępczym”

Pod hasłem: Azymut Rodzina – obierz kurs na rodzinę, zostań opiekunem zastępczym kontynuowana była kampania promująca rodzicielstwo zastępcze prowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Informacje zamieszczane były na fanpage’u na portalu społecznościowym Facebook, dystrybuowane były ulotki, plakaty, a także dzięki uprzejmości władarzy gmin na terenie powiatu wiszą banery informacyjne.

Dni Rodzicielstwa Zastępczego

Kolejny już rok Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie organizowało piknik w związku z przypadającym na dzień 30 maja Dniem Rodzicielstwa Zastępczego. W sobotę, 14 czerwca 2025 r., w Bazie Bieganów w Bieganowie, miejscu sprzyjającemu integracji, animacjom, zabawom i grillowaniu odbyło się spotkanie rodzinne dla wszystkich rodzin zastępczych zamieszkujących na naszym terenie. Pogoda tego dnia sprzyjała wielu atrakcjom na świeżym powietrzu. Podczas pikniku rozstrzygnięte zostały dwa konkursy: fotograficzny i kulinarny, w których nagrody ufundował Starosta Powiatu Żyrardowskiego.

Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze PRIDE

Program PRIDE to program edukacyjno-kwalifikacyjny dla kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej. Kandydatom daje on możliwość poznania podstawowych wyzwań związanych z przyjęciem dziecka do rodziny oraz własnych możliwości w tym zakresie. Trenerom, którzy w sposób aktywny przekazują wiedzę i ćwiczą umiejętności w grupie kandydatów, umożliwia rozpoznanie wśród kandydatów na rodziny zastępcze ich kompetencji, mocnych stron i potrzeb, poprzez wykorzystanie profesjonalnych narzędzi kwalifikacyjnych.

Wiosną 2025 roku ukończyło szkolenie PRIDE – rodzinna piecza zastępcza, 9 uczestników, którzy swoje szkolenie rozpoczęli w grudniu 2024 r. W lipcu 2025 r. rozpoczęła szkolenie kolejna ośmioosobowa grupa, tym samym rok 2025 był wyjątkowy pod tym względem, że szkolenie ukończyło 17 osób. Większość z nich szkoliła się, ze względu na wymóg Sądu w związku z chęcią podjęcia opieki nad dziećmi. Szkolenia prowadzone są przez dwie certyfikowane trenerki PRIDE, będące jednocześnie pracownikami PCPR w Żyrardowie.

Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej:

Pieczka zastępcza, zarówno rodzinna i instytucjonalna, to bardzo szeroki zakres obowiązków i podejmowanych działań, które nałożone są przez Ustawodawcę na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w związku z powyższym potrzeby są ogromne, najważniejsze i nadal aktualne są:

- dalsze promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu zwiększenia liczby rodzin zastępczych, zwłaszcza zawodowych,
- pozyskanie kandydatów gotowych do pełnienia funkcji rodziny pomocowej,
- kontynuowanie promocji/ akcji edukacyjno-informacyjnej dot. rodzicielstwa zastępczego,
- rozszerzenie działań skierowanych do wychowanków będących w procesie usamodzielnienia,
  - 1 zapewnienie rodzinom zawodowym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kompetencji i umiejętności wychowawczych,
  - 2 organizacja grupy wsparcia dla rodzin zastępczych,
  - 3 pogłębienie wiedzy koordynatorów poprzez udział w szkoleniach m.in. z tematyki zaburzeń więzi i przywiązania, RAD, PTSD, FAS/ FASD, z zakresu usamodzielnienia,
  - 4 organizacja grupy wsparcia/ superwizji dla koordynatorów, aby ich praca była bardziej efektywna, ale przede wszystkim, aby nie ulec wypaleniu zawodowemu i unikać błędów w działaniu,
  - 5 zatrudnienie psychologa na cały etat, dostępnego od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu,
  - 6 nawiązanie współpracy z organizacjami i fundacjami oferującymi diagnozy i terapie dla dzieci.

Dzieci pochodzące z terenu powiatu Żyrardowskiego umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów

Od 2022 roku w Gostyninie działa Placówka Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego „Przystań”. Placówkę na zlecenie powiatu prowadzi Fundacja EFOP, objęte opieką w niej jest 8 dzieci z terenu powiatu żyrardowskiego.

Ta jedna placówka, w której może przebywać 8 dzieci nie zabezpiecza potrzeb Organizatora w zakresie zapewnienia pieczy wszystkim dzieciom, które tego potrzebują.

Jest ogromne zapotrzebowanie na zabezpieczenie dzieci poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej, a w całym kraju brakuje wolnych miejsc, nie tylko w pieczy rodzinnej, ale i instytucjonalnej. Podejmowane są działania w kierunku utworzenia kolejnej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, jak również, placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi.

Finansowanie pobytu dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie powiatu żyrardowskiego funkcjonowało ogółem 110 rodzin zastępczych w tym 7 rodzinnych domów dziecka, 63 rodzin zastępczych spokrewnionych i 40 rodzin zastępczych niezawodowych, w których łącznie przebywało 219 dzieci. Powiat Żyrardowski prowadzi również placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego „Przystań”, gdzie przebywało 8 dzieci w 2025 r.

Rodziny zastępcze otrzymują świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49). Miesięczne świadczenie na dziecko przebywające w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi 1002,00 zł na dziecko, w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz przebywające w rodzinnym domu dziecka – 1517,00 zł. Rodzinom zastępczym, w których przebywają dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 306,00 zł miesięcznie. Osobom usamodzielnianym, którzy pobierają pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przysługuje miesięczne świadczenie w wysokości 759,00 zł.

W roku 2025 powiat poniósł wydatek na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę 4 019 332,00 zł (słownie: cztery miliony dziewiętnaście tysięcy trzysta trzydzieści dwa złote 00/100), w tym kwotę 57 695 zł (słownie: pięćdziesiąt siedem tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 00/100) na świadczenia fakultatywne, tj.

- a) z tytułu pokrycia niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjętego do rodziny dziecka na kwotę 17 050,00 zł,
- b) dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania na kwotę 31 520,00 zł,
- c) świadczenia z tytułu wydatków na pokrycie zdarzeń losowych lub innych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki nad dziećmi na kwotę 8 125,00 zł,
- d) na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w budynku lub domu, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka na kwotę 1000,00 zł.

Z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wniesionej przez gminy uzyskaliśmy kwotę ogółem 2 195 096,00 zł (słownie: dwa miliony sto dziewięćdziesiąt pięć tysięcy dziewięćdziesiąt sześć złote 00/100), w tym z gminy:

- Żyrardów – 1 684 282 zł
- Mszczonów – 118 691 zł
- Radziejowice - 12 900 zł
- Puszcza Mariańska – 217 613 zł
- Wiskitki – 161 610 zł

Na funkcjonowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego „Przystań” w Gostyninie w roku 2025 r. powiat żyrardowski przeznaczył kwotę 694 620,00 zł (słownie: sześćset dziewięćdziesiąt cztery tysiące sześćset dwadzieścia złotych 00/100). Wydatek poniesiony na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w roku 2025 r. wyniósł 2 874 989,00 zł (słownie: dwa miliony osiemset siedemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych 00/100) z czego gminy uiszczyły opłatę na kwotę 1 069 302,00 zł (słownie: jeden milion sześćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta dwa złote 00/100).

W roku 2025 r. wydatkowano kwotę 232 606,00 zł (słownie: dwieście trzydzieści dwa tysiące sześćset sześć złotych 00/100) z tytułu pomocy pełnoletnim wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym na:

- Kontynuowanie nauki – 17 2293,00 zł
- Na usamodzielnienie – 54 953,00 zł
- Na zagospodarowanie – 11 360,00 zł

Na pomoc pieniężną dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej, wydatkowano kwotę 81 480,00 zł (słownie: osiemdziesiąt jeden tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych 00/100) w tym na:

- Kontynuowanie nauki - 52 982,00 zł
- Na usamodzielnienie - 22 300,00 zł

- Na zagospodarowanie – 6 198,00 zł

W zespole ds. świadczeń prowadzone są również postępowania administracyjne dotyczące opłaty rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2025 r. wydano łącznie 155 decyzji administracyjnych dotyczących ustalenia opłaty, odstąpienia od ustalenia opłaty lub umorzenia nieuiszczonej opłaty za pobyt dziecka pieczy zastępczej.

Spis tabel

Tabela 1 Przedstawia wysokość środków PFRON, zgodnie z algorytmem w poszczególnych latach, przyznanych na dany rok na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością oraz obsługę tych zadań.	7
Tabela 2 Przedstawia wysokość środków PFRON wydatkowanych w 2025 r. przez PUP, WTZ PCPR.	8
Tabela 3 Przedstawia wykorzystania środków PFRON w 2025 r. na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.	10
Tabela 4 Przedstawia liczbę osób, którym udzielono dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego, z uwzględnieniem podziału na dzieci, dorosłych i opiekunów oraz wysokości udzielonego wsparcia na dzień 31 grudnia danego roku.	11
Tabela 5 Przedstawia liczbę osób, którym udzielono dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego, z uwzględnieniem podziału na dzieci, dorosłych i opiekunów oraz wysokości udzielonego wsparcia na dzień 31 grudnia danego roku.	12
Tabela 6 Przedstawia liczbę wniosków z uwzględnieniem podziału na rodzaj bariery funkcjonalnej na dzień 31 grudnia danego roku.	13
Tabela 7 Przedstawia liczbę wniosków z uwzględnieniem podziału na rodzaj bariery funkcjonalnej na dzień 31 grudnia danego roku.	13
Tabela 8 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.	14
Tabela 9 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.	15
Tabela 10 Przedstawia poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.	16
Tabela 11 Poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań w 2025 r.	16
Tabela 12 Przedstawia liczbę dotowanych mieszkańców DPS w poszczególnych latach.	19
Tabela 13 Przedstawia zestawienie decyzji administracyjnych wydanych w 2025 r. dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej w Powiecie Żyrardowskim.	20
Tabela 14 Przedstawia informacje o wykorzystaniu miejsc w DPS – stan na koniec wskazanego miesiąca 2025 r.	21
Tabela 15 przedstawia liczbę rodzin zastępczych na terenie powiatu żyrardowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.	32
	45

Tabela 16 przedstawia liczbę dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu żyrdowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku. 34

Spis wykresów

Wykres 1	Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w 2024 r. oraz 2025 r.	4
Wykres 2	Przedstawia zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych w 2025 r.	5
Wykres 3	Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania środków na turnusy rehabilitacyjne w 2025 r do 2024 r. dla poszczególnych grup.	12
Wykres 4	Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania na bariery funkcjonalne w 2025 r. do 2024 r. dla poszczególnych barier.	14
Wykres 5	Przedstawia porównanie wydatkowania środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2025 r. do 2024 r.	15
Wykres 6	Przedstawia porównanie poziomu wydatkowania środków na sprzęt rehabilitacyjny w 2025 r. do 2024 r.	16
Wykres 7	przedstawia liczbę rodzin zastępczych na terenie powiatu żyrdowskiego według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.	32

Przewodnicząca Rady

Powiatu Żyrardowskiego

Beata Rusinowska